

OPTIMALIZACE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

OBEC SVĚTEC
PRVNÍ ZMÍNK A ROKU 1209

Daniel Engler

Ing. Bc. Martin Vacek

Ve Světcích dne 02.12.2025

Úvod

Při tvorbě tohoto dokumentu jsme vycházeli ze *Studie optimalizace systémů nakládání s odpady pro obec Světec* z projektu *Obce jinak* společnosti ARCH consulting s.r.o., z materiálů předložených obcí Světec a svozové společnosti Marius Pedersen a.s.

Tato optimalizace bude následně rozdělena na jednotlivé kroky, které je třeba učinit k efektivnějším, levnějším a udržitelnějším řešením odpadového hospodářství naší obce.

Identifikace současného stavu

Aktuálně musí obec Světec řešit tyto problémy:

1. Separační cíle

Zákon o odpadech č. 541/2020 Sb. v § 59 odst. 3 stanoví, že obce musí již od roku 2025 splňovat **míru separace 60%**. V praxi to znamená, že 60% vyprodukovaného odpadu musí být vytříděno dle jednotlivých druhů odpadu a zbylých 40% může být jako směsný komunální odpad skládkováno. Při porušení **hrozí obci pokuta v hodnotě 200 tis. Kč za každý rok neplnění** a také zvyšující se náklady na skládkování.

Dále počítá legislativa EU (Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2018/851) s tím, že od roku 2035 bude 65% míra separace, 25% energetické využití odpadu (spalovna) a pouze 10% skládkování. Český zákon o odpadech je přísnější a počítá od roku 2035 s mírou separace 70%.

Míra separace v obci Světec za rok 2024 byla 27,78%.

2. Smlouva se svozovou firmou

Smlouva se společností Marius Pedersen a.s., která zajišťuje svoz odpadu obci Světec, je **stará 12 let** a aktualizuje se pouze pomocí dodatků. Tím se obec vystavuje **riziku pokuty v řádu statisíců korun**, protože se dostává do sporu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

3. Rekreační objekty a podnikatelské subjekty

Dle dotazníku EKO-KOM se v katastru obce nachází 20 oficiálních rekreačních objektů a 91 aktivních podnikatelských subjektů, které **nebyly v roce 2024 zapojeny do systému odpadového hospodářství**. Rekreačních objektů je dokonce více a musí se identifikovat i ty, které nemají stavbu s evidenčním číslem.

4. Informace a osvěta

Odpadové hospodářství je nedílnou součástí života všech občanů a není to jednoduché téma. Proto je potřeba se v tomto směru **více informovat** o možnostech lepšího nakládání se svými odpady - co všechno lze vytřídít, kam to lze vyhodit, jak mohou předcházet tvorbě odpadu atd. V současné době se objevují pouze jednou ročně v obecním zpravodaji informace o současném systému odpadového hospodářství a párkrát do roka informace o svozu objemného nebo nebezpečného

odpadu do schránek, úřední desce nebo webových a facebookových stránkách obce.

5. Nádoby na odpad

Není dotažený systém **door-to-door**. Nádob na směsný komunální odpad je celkem 342, na papír 149 a na plast 158. To znamená, že podíl domácností, které mají všechny 3 nádoby, je **pouze 44,85%**.

Dále není správně nastaven objem nádob v domácnostech - někde má domácnost se 4 členy nádobu s objemem 80 l a jinde třeba 240 l. Ani jedna varianta není správně.

A naprostou nutností je investice do čipování sběrných nádob, což zajistí transparentnost svozu a přesnější vyhodnocení odpadového hospodářství.

6. Příjmy z odpadu

Velkým nedostatkem je **absence služeb**, které mohou v systému odpadového hospodářství zajistit **dodatečné příjmy**. Mezi ty patří výkup separovaného odpadu jako např. plasty, papír, kovy, barevné kovy, biologicky rozložitelný odpad nebo dřevo.

7. Místa a nástroje pro předcházení vzniku odpadu

Již od roku 2024 zastupitelstvo nemůže nalézt vhodný pozemek pro **zřízení sběrného místa**, jaké je například u Hřbitova ve Světcích. Takové místo by bylo vhodné k soustřeďování odpadu na jedno místo, jeho roztřídění (zejména objemného odpadu) a rozšíření druhů separovaného odpadu. V rámci tohoto místa by bylo vhodné spustit **re-use centrum**, které také dokáže předcházet vzniku odpadu. Dalšími nástroji mohou být např. **SWAP akce** ve veřejných obecních budovách (např. knihovna v Chotějovicích, tělocvična ve Světcích, hasičárny ve Světcích a ve Štrbicích), které jsou nejbližší v Teplicích a již se tam někteří zdejší občané setkávají nebo prodej **bezobalového zboží**.

Jednou z prvních možností předcházení vzniku odpadu by měl být nákup **zálohovaných kelímků** na kulturní, sportovní, společenské a jiné akce s občerstvením.

Ke zvážení je také možnost pořízení **bioplynové stanice**.

8. Motivace

Díky současnému nastavení systému odpadového hospodářství není pro občany nutností třídit odpad a snižovat vlastní produkci směsného komunálního odpadu. V takovém případě je žádoucí **změna poplatku** z obecního systému odpadového hospodářství (plošná jednotná částka) na poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci dle kapacity soustřeďovacích prostředků (částka dle objemu nádoby a frekvence svozu) - to vyžaduje novou vyhlášku o stanovení místního poplatku z odpadového hospodářství.

9. Prostředky

Nedílnou součástí všech výše uvedených problémů a jejich řešení je nedostatečná personální situace a pracovní prostředky. Ať už se jedná o re-use centrum, sběrné místo, shromažďování objemného odpadu nebo bioodpadu, či dokonce bioplynové stanice, tak obec Světec v současné době trpí **podstavem personálu** v oblasti

technických služeb. Pro tyto účely by měl personál obdržet **vhodnou techniku**, která by zefektivnila práci pro obec.

Prvním krokem tedy je více do detailu prozkoumat a prodiskutovat v zastupitelstvu i s občany těchto devět bodů, které budou následně zohledněny v jednotlivých krocích.

„Prvním předpokladem řešení problému je právě uvědomění si jeho existence.“

- prof. MUDr. Pavel Pařko, DrSc.

Stanovení systému odpadového hospodářství

Filozofie nakládání s odpady

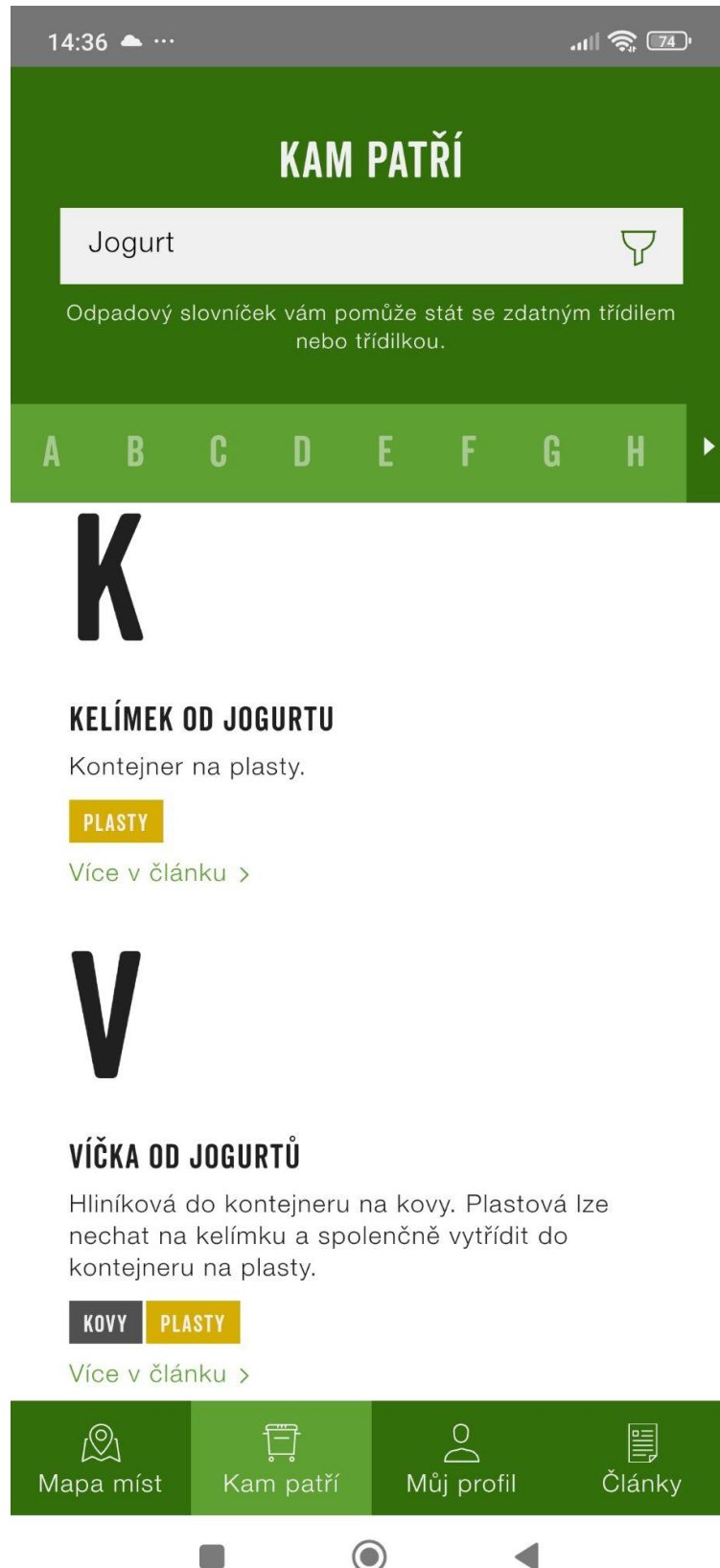
Hierarchie:

1. Předcházení vzniku odpadu
 - a. informování a vzdělávání občanů
 - b. bezobalové nakupování
 - c. zálohované kelímky
2. Příprava k opětovnému použití
 - a. re-use centrum
 - b. swap akce, bazary
3. Recyklace
 - a. svoz tříděného odpadu
 - b. výkupy různých druhů odpadů
 - c. kompostování
4. Jiné využití (např. energetika)
 - a. bioplynová stanice
 - b. kotelna
 - c. spalovna
5. Skládání
 - a. svoz směsného energeticky nevyužitelného odpadu

Navrhovaná opatření od roku 2026:

- Intenzivnější osvěta
 - zapojení zájmových skupin, spolků, podnikatelských subjektů, škol
 - informační tabule u každého sběrného hnízda a na každé vývěsní tabuli
 - důraz na třídění v každé domácnosti
 - letáky s jednoduchým popisem třídění a možnostmi třídění
 - pravidelné anonymní rozборы sběrných nádob
 - financování pravidelného vzdělávání v ZŠ a MŠ
 - upozornění na negativní jevy pro obec při netřídění
 - stanovit strategii komunikační kampaně

- doporučení aplikace EKO-KOM v mobilním telefonu „Kam třídit“

- Monitoring míst s výskytem černých skládek
 - sledování kamerovým systémem nebo fotopastmi¹

¹ <https://www.fotopasti-bunaty.cz/> ; <https://www.bublacom.cz/kamerove-systemy-obce-mesta>

- informační cedule s upozorněním na monitoring, páchání přestupkové či trestné činnosti a odkazem na sběrné místo a sběrný dvůr
- zaměřit na tato místa hlídkovou činnost městské policie
- Zálohovatelné/vratné kelímky
 - zajištění pronájmu na všechny kulturní, sportovní, spolkové, společenské a jiné akce pro veřejnost s občerstvením na katastrálním území obce (od 2 Kč za kus bez DPH)²
 - povinnost provozovatele občerstvení požádat obec o zapůjčení vratných kelímků
 - za nedodržení sankce
- Nastavení svozu
 - vypsát výběrové řízení na dodavatele služeb odpadového hospodářství
 - může být více dodavatelů
 - zaměřit se na výkupy druhotných surovin - plasty, papír, kovy
 - zajistit možnost svozu do spaloven a bioplynových stanic nebo kompostáren

Navrhovaná opatření dlouhodobého charakteru

- Bezobalový prodej
 - jednat o možnostech s obchodem potravin a drogerie ve Světcích
 - vypsát dotační titul na podporu prodeje bez obalu - financování stavebních úprav, vhodného vybavení, stanovení udržitelnosti
- SWAP/bazar akce
 - vybrat místo ve vlastnictví obce - např. knihovna Chotějovice, tělocvična ve Světcích, hasičárny, GVP ve Světcích, areál a budova ZKO Světec 170
 - pověřit kulturní výbor (nebo zřídit novou komisi pro odpadové hospodářství) pořádáním těchto akcí
 - jednat o spolupráci se spolky
 - vyčlenit skladovací prostor
 - navázat spolupráci s charitativními organizacemi

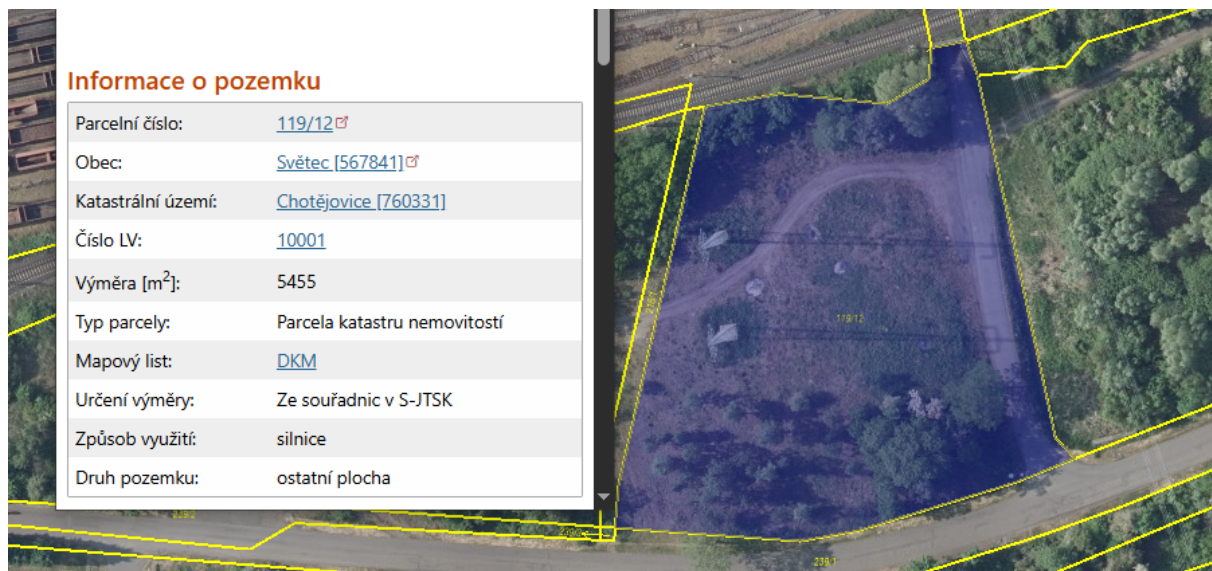
² <https://www.cupsystem.cz/produkty/vratne-plastove-kelimky-na-festivaly-a-koncerty/>

➤ Sběrné místo

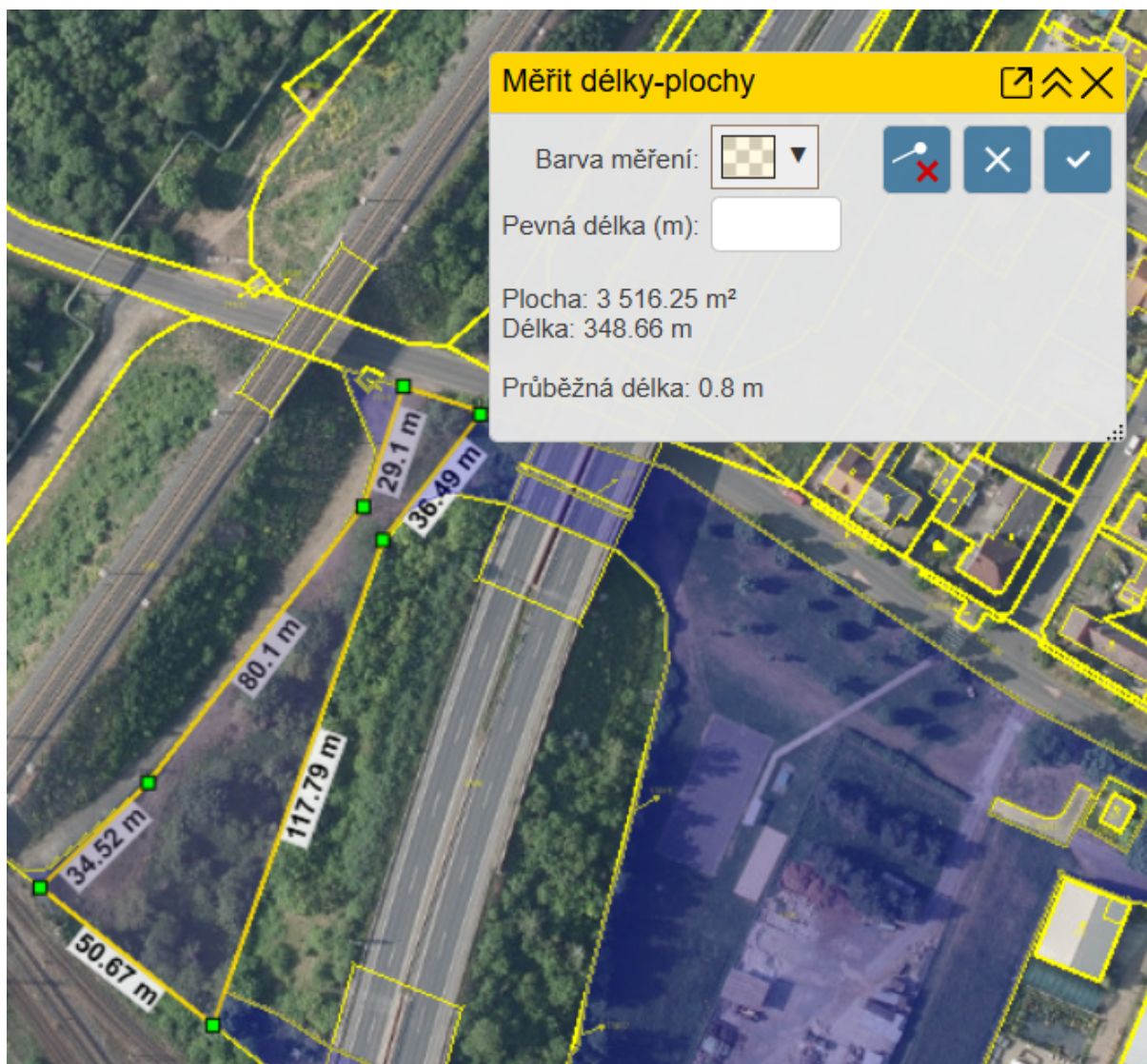
- najít vhodný pozemek
 - varianta 1 - pozemek za autobusovou zastávkou v Chotějovicích

- varianta 2 - pozemek u myší díry

■ varianta 3 - pozemek za mostem silnice I/13

- zajistit vhodné stavební úpravy
 - asfaltová příjezdová cesta
 - asfaltová nebo betonová plocha areálu
 - vyvýšený povrch (rampy) u kontejnerů pro pohodlnější manipulaci s odpadem
- rozšířit spektrum tříditelných druhů odpadů
- zpracovat provozní řád
- zázemí pro personál a re-use centrum
- shromažďovat velkoobjemový a nebezpečný odpad
- třídit velkoobjemový odpad
- koupit svozový vůz na biologicky rozložitelný odpad a gastroodpad
- navýšit počet zaměstnanců technických služeb
- Nová OZV od roku 2027
 - zahrnout podnikatelské subjekty a nemovitosti určené k rekreaci
 - ohlašovací povinnost
 - sankce
 - motivační nastavení poplatku za svoz

- změna poplatku z obecního systému odpadového hospodářství na poplatek z odkládání komunálního odpadu z nemovité věci dle kapacity soustředovacích prostředků
- stanovit door-to-door systém v oblasti směsného komunálního odpadu a tříděného ve formě papír + plast
- povinnost mít v každé nemovitosti nádobu na biologicky rozložitelný odpad nebo kompostér nebo umístit nádoby na biologicky rozložitelný odpad do sběrných hnízd
- Nastavení svozu
 - čtecí zařízení na čipované sběrné nádoby
 - instalace čipů na sběrné nádoby
 - individuální řízení svozu občany v průběhu roku
 - nákup svozových vozů
- Vlastní zpracování
 - zjistit možné dotační možnosti na vybudování vlastních nástrojů ke zpracování odpadu
 - bioplynová stanice
 - kompostárna
 - kotelna
 - re-use centrum
 - zpracování dřeva - štěrka, palivové dřevo

Odpadové nádoby

Nastavení door-to-door systému se aplikuje na sběrné nádoby pro směsný komunální odpad i tříděný odpad na papír a plast. Velikost sběrných nádob na směsný komunální odpad a tříděné odpady pro nemovitost se vypočítá z celkového počtu osob obývajících danou nemovitost, a to v rozmezí 30 - 40 l na osobu následujícím způsobem:

- 80 l pro 1 - 2 osoby
- 110 a 120 l pro 3 - 4 osoby
- 240 l pro 5 - 8 osob
- 120 l + 240 l pro 9 - 12 osob
- 240 + 240 l pro 13 - 16 osob
- 1 100 l pro 17 a více osob

OZV kterou se stanoví obecní systém odpadového hospodářství

Provedena novelizace platné OZV, která je součástí příloh.

Závěr

První snahou obce by mělo být co nejsrozumitelnější informování občanů o současném stavu odpadového hospodářství v naší obci, představení řešení a následných opatření zejména pravidelnou osvětou v oblasti třídění, protože většina občanů není v této oblasti znala. Tímto se může eliminovat několik desítek tun tříděného odpadu ze směsného komunálního odpadu - dle výsledků rozboru se v něm teoreticky nachází až 20,4%

biologicky rozložitelného odpadu (43,57 t), gastroodpad 4,68% (10 t), tříděný odpad (papír, plast, sklo, kovy, kompozitní obaly) 20,76% (44,34 t). Jenom tímto opatřením se posuneme v míře separace z 27,78% na **48,44%**.

Z hlediska předběžných orientačních výpočtů by náklady na svoz rozšířením door-to-door systému a upravením objemu nádob dle počtu osob měly být následující:

1. Snížení nákladů na směsný komunální odpad o cca 150 000 Kč.
2. Zvýšení nákladů na separovaný odpad (tříděný plast a papír) o cca 486 000 Kč.
3. Zvýšení příjmů v rámci odměny od EKO-KOM o cca 220 000 Kč.

Celkové navýšení nákladů orientačně vychází na cca 116 000 Kč, což jsou menší náklady, než za případné zvyšující se ceny skládkování a sankcí v řádu statisíců korun.